

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת חוה אתי עטייה

2181/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – דמי לידה לעצמאיות – מתן זכות לעבודה חלקית), התשפ"ג–2023
תיקון סעיף 49 1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 49, אחרי סעיף
קטן (א) יבוא :

"(א) על אף האמור בסעיף קטן (א), עובדת עצמאית לא תיחשב כמי
שמועסקת במשלח ידה לעניין אותו סעיף קטן אם התקיימו לגביה כל התנאים
שלהלן :

(1) עיסוקה הוא בהיקף שאינו עולה על 40 שעות לחודש ;

(2) היא עסקה במשלח ידה בתקופה של 12 חודשים רצופים לפחות
שקדמו ליום הקובע ;

(3) העסק שבבעלותה הוא עסק זעיר או עסק קטן כהגדרתו בחוק
חובת המכרזים, התשנ"ב–1992²."

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, אוסר על נשים לעבוד בזמן תקופת הלידה
וההורות. כ-10% מהנשים העובדות הן עצמאיות שאינן יכולות לעמוד באיסור הגורף נוכח החובה שלהן
לדאוג לפעולות שוטפות הכרוכות בניהול עסק כמו תשלום משכורות, תשלום שכר דירה ולעיתים אף פתרון
בעיות אד הוק. האמור לעיל משמעותי אף יותר נוכח קשיי ההישרדות של העסק בהיעדרן. במטרה לסייע
לאותן נשים עצמאיות בעלות עסקים, מוצע לאפשר לנשים אלו לעבוד כ-40 שעות חודשיות – מספר שעות
המהווה פחות מרבע ממשרה מלאה. בכך תאפשר הגדלה של שיעור הנשים המשתלבות בשוק העבודה
העצמאי ללא חשש לגורל העסק אם ייכנסו להיריון שכן הן תוכלנה להמשיך ולהפעיל את עסקן גם במהלך
תקופת הלידה וההורות, בלי לאבד את זכאותן לדמי לידה.
הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/23/409),
על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/24/213), על ידי חברת הכנסת אורלי
לוי אבקסיס (פ/24/1715) ועל ידי חברת הכנסת גבי לסקי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3850) ועל שולחן
הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1950).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.